

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Jeziński

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2011 r.

Pan
Stanisław Dąbrowski
Pierwszy Prezes
Sądu Najwyższego

LWA-4100-01-01/2011
P/10/175

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 4 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała Sąd Najwyższy, w zakresie wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 04 – Sąd Najwyższy.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 1 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w części 04 - Sąd Najwyższy w 2010 r.

1. W 2010 r. zrealizowane dochody budżetowe w części 04 – Sąd Najwyższy wyniosły 688,8 tys. zł. Dochody te stanowiły 104,8% dochodów wykonanych w 2009 r. i 125,7% planu określonego w *ustawie budżetowej na rok 2010 z dnia 22 stycznia 2010 r.*² Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2010 r. w kwocie 207,8 tys. zł dotyczyły głównie korekty nadpłaconych składek do PFRON za lata 2005 - 2008 oraz zwrotu kosztów postępowania sądowego. Sąd Najwyższy podejmował działania windykacyjne ww. należności.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 19, poz. 102

Największe dochody – 544 tys. zł, tj. 79% dochodów ogółem, uzyskano ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych. Zrealizowane dochody budżetowe Sąd Najwyższy przekazywał na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w § 4 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa*³.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków w 2010 r. w części 04 – Sąd Najwyższy. W ustawie budżetowej wydatki w tej części zostały zaplanowane w kwocie 85 998 tys. zł. Decyzją z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie zmian w budżecie państwa na 2010 rok Minister Finansów zmniejszył plan wydatków na 2010 r. w części 04 - Sąd Najwyższy, o 2 300 tys. zł, w tym w §3110 – Świadczenia społeczne, o 1 641 tys. zł i w §4450 – Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów, o 659 tys. zł. Powyższe środki pochodziły z zablokowanych przez Prezesa Sądu Najwyższego wydatków na rok 2010 w dziale „753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne”, rozdziale „75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne”.

W trakcie roku budżetowego Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, zgodnie z art. 6 § 2 *ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym*⁴, dokonywał przeniesień w planie wydatków (pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej), wynikających z bieżących potrzeb Sądu, przy czym ogólna kwota wydatków pozostała w wysokości ustalonej w ustawie budżetowej.

Wykonanie wydatków budżetowych Sądu Najwyższego w 2010 r. wyniosło 80 855,3 tys. zł, tj. 96,6% planu po zmianach i 101,5% wykonania wydatków w 2009 r. Pozostałe na koniec 2010 r. niewykorzystane przez Sąd Najwyższy środki finansowe w wysokości 441,7 tys. zł zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa w terminie określonym w § 14 ust. 5 pkt 2 *wym. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r.*

Największy udział w wydatkach miały wydatki bieżące - 58 858,4 tys. zł, tj. 72,8% wydatków ogółem, w tym największą pozycję stanowiły wydatki z tytułu wynagrodzeń – 38 145,1 tys. zł, tj. 64,8% wydatków bieżących i 47,2% ogółu wydatków Sądu Najwyższego w 2010 r.

³ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.

Zrealizowane wydatki majątkowe Sądu Najwyższego w 2010 r. wyniosły 5 605,9 tys. zł, tj. o 74,1 tys. zł mniej niż w planie finansowym po zmianach, i o 1 903,5 tys. zł (25,4%) mniej niż w 2009 r. (7 509,4 tys. zł).

W 2010 r. Sąd Najwyższy dokonał 20 wydatków z zastosowaniem przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych*⁵. Szczegółowa analiza 7 postępowań wykazała następujące uchybienia, nie mające wpływu na wybór wykonawcy:

- w postępowaniu dot. „*dostawy urządzeń zwiększających przestrzeń na dane w macierzach dyskowych IBM DS4700*” w protokole z postępowania, w ogłoszeniu o wyniku postępowania oraz w umowie zawartej z wykonawcą, wpisano cenę 475 tys. zł, podczas gdy cena ofertowa wynosiła 475,8 tys. zł;

- w postępowaniu dot. „*dostawy systemu poczty elektronicznej*”, w zawiadomieniu do oferentów o wyniku postępowania nie wskazano terminu, po upływie którego może być zawarta umowa, co było niezgodne z art. 92 ust. 1 pkt 4 *ustawy - Prawo zamówień publicznych*;

- w postępowaniu dot. „*dostawy komputerów przenośnych*” w ogłoszeniu przesłanym do Biuletynu Zamówień Publicznych podano cenę oferty wybranej, niezgodną z ceną określoną w umowie.

Zobowiązania Sądu Najwyższego na koniec 2010 r. wyniosły 4 138,7 tys. zł (w całości dotyczyły zobowiązań niewymagalnych) i w porównaniu do 2009 r. wzrosły o 257,4 tys. zł (6,3%).

3. Przeciętne zatrudnienie w części 04 - Sąd Najwyższy w 2010 r. wyniosło 346 osób i było o 4 osoby wyższe w stosunku do roku poprzedniego. W porównaniu z planem po zmianach (381 osób) zostało wykonane na poziomie 90,8%.

Zrealizowana w 2010 r. kwota wydatków na wynagrodzenia (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem) wyniosła 40 801 tys. zł, co stanowiło 96,6% planu po zmianach (42 199 tys. zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego w Sądzie Najwyższym wyniosło 9,8 tys. zł, tj. o 3,4% więcej niż w roku poprzednim (9,5 tys. zł), w tym w grupie pracowników administracyjnych i obsługi 5,9 tys. zł, tj. o 4,6% więcej niż w 2009 r. (5,6 tys. zł) i w grupie orzecznictwa 18,2 tys. zł, tj. o 14,8% więcej niż w 2009 r. (15,5 tys. zł).

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

4. Sąd Najwyższy posiadał określoną w art. 10 *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*⁶ dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, a stosowane procedury kontroli zarządczej były zgodne z art. 68 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*⁷.

Badanie skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych Sądu Najwyższego przeprowadzono na próbie losowej 89 dowodów księgowych (dobranych tzw. metodą monetarną – MUS⁸) o wartości 13 553,7 tys. zł oraz na próbie 14 dowodów dobranych celowo o wartości 524,8 tys. zł

Najwyższa Izba Kontroli ocenia bez zastrzeżeń zgodność i wiarygodność ksiąg rachunkowych.

5. Najwyższa Izba Kontroli bez zastrzeżeń ocenia rzetelność i prawidłowość sporządzanych sprawozdań budżetowych dotyczących części 04 - Sąd Najwyższy, za 2010 rok, w tym: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa oraz Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Sprawozdania te zostały prawidłowo sporządzone pod względem formalno-rachunkowym, a dane w nich zawarte wynikały z ewidencji księgowej. Sprawozdania w sposób rzetelny informowały o zrealizowanych dochodach i wydatkach. Do Ministerstwa Finansów przekazywane były w terminach określonych w przepisach rozporządzeń *Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej*⁹ (dot. sprawozdań Rb-23, Rb-27, Rb-28) oraz *z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych*¹⁰ (dot. sprawozdań Rb-N, Rb-Z).

6. Budżet zadaniowy Sądu Najwyższego na 2010 r. przewidywał realizację zadań Sądu w ramach funkcji 13 „Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny” i funkcji 18 „Sprawowanie i wykonywanie wymiaru sprawiedliwości”. W ramach realizacji funkcji 13 zostało zdefiniowane jedno zadanie: „Ubezpieczenia społeczne” i jedno podzadanie: „Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku”. W ramach realizacji funkcji 18 zostało zdefiniowane jedno zadanie: „Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości” i dwa

⁶ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁸ Monetary Unit Sampling

⁹ Dz. U. Nr 20, poz. 103

¹⁰ Dz. U. Nr 43, poz. 247

podzadania: „Działalność orzecznicza” i „Zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych funkcjonowania sądów”.

Uwaga NIK dotyczy określenia w budżecie zadaniowym mierników badających wykonanie zadań. Jako miernik realizacji podzadania „Działalność orzecznicza” wskazano: „liczbę sędziów”, a jako miernik realizacji podzadania „Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne” – „liczbę świadczeniobiorców”, tj. mierniki, na które Sąd nie miał wpływu. Wskazane w budżecie zadaniowym mierniki nie spełniały, w ocenie NIK, wymogów określonych w rozdziale 6 ust. 89 pkt 8 lit. c załącznika Nr 77 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2010¹¹, zgodnie z którym „mierniki użyte przez dysponenta powinny mierzyć tylko to, na co wykonawca zadania/podzadania/działania ma wpływ”.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o dołożenie należytej staranności w sporządzaniu dokumentacji dotyczącej udzielanych zamówień publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium NIK.

¹¹Dz. U. Nr 80, poz. 673 ze zm.